

РЕШЕНИЕ

№ 5931

гр. София, 13.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав, в
публично заседание на 16.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **12835** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр. чл.7, ал.4 от Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски гради, поради липса на свободни места, приета с ПМС № 206 от 23.10.2023 г., обн. ДВ. бр. 90/27.10.2023г. /Наредбата/.

Образувано е по жалба на Д. Д. Б., срещу заповед № РОК25-РД55-155/19.11.2025 г. на кмета на Столична община, район „О. купел“.

В обстоятелствената част на жалбата се посочва, че актът е немотивиран, защото не ставало ясно в какво се състои нередовността на документите, въз основа на които е отказано записване на детето В. Е. К.. Липсвала обосновка как „нередовните документи“ водят до отпадане от право на компенсация. Твърди се, че детето не е започнало да посещава ДГ № 161 „Ласка“, като едновременно с това са били представени доказателства, че са направени разходи за обучението му в частна детска градина в периода 01.09.2025г.-31.10.2025г. От фактическите и правни основания на акта, не се установявали изводите на административния орган във връзка с преценката по чл. 3 от Наредбата, която от своя страна предпоставяла допустимостта на разходите по см. на чл. 4 от Наредбата. Посочва се още, че искането за изплащане на компенсации било заявено за периода 01.09.2025 г. - 31.10.2025г. В оспорената заповед обаче не бил конкретизиран и посочен този период, а е отказано изплащането на компенсации за учебната 2025/2026 г. След като детето не е било записано, не е посещавало и не е имало реален достъп до услугата, т.е. за него е липсвало реално осигурено място в общинска детска ясла, е трябвало

родителите за бъдат компенсирани със средства, които поне частично да покрият разносните направени за отглеждането му в частна институция, към която са били принудени да се обърнат, поради отказано записване на детето в общинско заведение.

В проведеното заседание жалбоподателката, чрез адв. Р. М., поддържа жалбата и пледира за нейното уважаване и връщане на преписката на ответника за ново произнасяне. Претендира присъждането на разноски, които съобразно приложения списък възлизат на 516, 40 евро. Приложени са писмени бележки от 29.01.2026 г., в които се обобщава следното:

Незаписването на детето В. Е. К. в общинско детско заведение не е станало по волята на неговите родители, а се дължало на обективни причини-постановен отказ. Родителите му са заявили изрично желание да запишат детето си в общинска детска ясла, но това се е оказало невъзможно поради отказ от записване. Именно поради тази причина детето реално не е могло да ползва услугата, а родителите са сключили договор за отглеждане и обучение в частна детска градина „Р.“ и са заплащали месечна такса от 1 250, 00 лв. Целта на компенсацията, била, след като държавата, респ. общината не съумее да изпълни задължението си да осигури предвидения прием на децата в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини, да се намери макар и частичен компенсационен механизъм за поемане на част от разходите на родителите за заплащане на таксите в частни заведения. В противоречие с тази цел на закона, с оспорената заповед било отказана заместваща компенсация за цялата учебна година 2025/2026г. Самият факт на първоначално класиране, последвано от отказ за записване, не водело до възникване на правоотношение по отглеждане и обучение, нито до реално осигурено място за детето. Административният орган формално и превратно е тълкувал чл.3, ал.1, т.1 на Наредбата, като е приравнил отказано записване на действително приемане. Целта на Наредбата била да се компенсира липсата на предоставена общинска услуга, а не да се санкционират родителите за формални нередовности, както и лишаване на детето от посещаване на детска градина.

От систематичното тълкуване на чл.7, ал.1 и ал.2, т.1 от Наредбата, се стигало до извод, че компенсациите се заявяват и изплащат периодично- за всеки двумесечен период, а не еднократно за цялата учебна година. Вместо ответникът да се произнесе по искането, което обхващало периода 01.09.2025г.-31.10.2025г. , с оспорената заповед бил постановен отказ за учебната 2025/2026 г., без да е ясно на какво правно основание и въз основа на кои фактически обстоятелства е отказано изплащане на компенсации и за бъдещи периоди, за които не е било подадено заявление и по отношение на които не е било образувано административно производство. По този начин от ответника е била нарушена нормата на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, както и принципите на законосъобразност, предвидимост и съразмерност, закрепени в чл. 4 и чл. 6 от АПК.

Ответникът – кмет на Столична община, район „О. купел“ се представлява от юрк. В. П., който оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена.

В писмени бележки от 26.01.2026г. са развити съображения, че не са били налице условията на чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата, поради отказано записване на детето в ДГ № 161 „Ласка“, заради нередовни документи по отношение на трудовия статус на неговия баща Е. К., който е декларирал, че работи по трудово правоотношение, а след извършена проверка е било установено, че към датата на приема 09.05.2025г. лицето е безработно. По тази причина са били отнети 2 точки по критерий № 3 на чл.18 от Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, и детето е отпаднало от класирането. Поради декларирани неверни данни в ИСОДЗ и на основание чл.15, ал.6 от тази Наредба, детето не е било записано в ДГ № 161 „Ласка“. Детето е загубило правото до началото на класиранията за следващата учебна

година да кандидатства за получаване на компенсации за цялата 2025/2026г. именно, поради констатирани невярно декларирани обстоятелства. При постановяване на акта, органът е действал при условията на обвързана компетентност, като стриктно е приложил нормативната уредба, не са били извършени процесуални нарушения, а актът съдържа всички реквизити по чл.59, ал.2 АПК. Заявено е искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните доказателства по чл.235, ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по повод подадено от Д. Д. Б. заявление вх. № РОК25-КМ01-211/19.10.2025г., с което в качеството ѝ на родител и законен представител на В. Е. К., с ЕГН [ЕГН], е поискала да ѝ бъдат изплатени компенсации за извършените разходи за отглеждане, възпитание и обучение на детето ѝ. Посочено е, че родителите не получават на друго основание от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми средства за подпомагане на отглеждането, възпитанието и обучението на детето. Описано е, че обучението на детето се осъществявало в частна детска градина „Р.“, за удостоверяване на което обстоятелство е приложен договор от 04.09.2025 г.; два броя фактури от 01.09.2025г. и 03.10.2025г.; платежни нареждания от 05.09.2025г. и 06.10.2025 г. за сумите от 1 125,00 лева и 1 225, 00 лева.

Видно от препис-извлечение от Информационна система за обслужване на детските заведения (ИСОДЗ, Системата), за учебната 2025/2026г. детето В. Е. К., с ЕГН [ЕГН] е кандидатствало за прием в целодневна организация на образование в общинска детска градина. Детето е било прието в ДГ № 161 „Ласка“, сграда 3, [улица]на 09.05.2025 г., като на 21.05.2025 г. е отказано записването му, поради нередовни документи.

С оспорената заповед № РОК25-РД55-155/19.11.2025 г. кметът на Столична община, район „О. купел“ на основание чл. 9, ал.2 от Наредбата е отказал да бъде изплатена компенсация за направени разходи за обучението и отглеждането на В. Е. К., с ЕГН [ЕГН] за учебната 2025/2026 година. В мотивите е изложено, че при направена справка за наличие на условията по чл. 3, ал.1, т.1 от Наредбата е установено, че детето е прието в детска градина № 161 „Ласка“ и е отказано записването му, поради нередовни документи на 21.05.2025 г.

В преписката се съдържат и следните писмени доказателства: заповед рег. № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. на кмета на Столична община; уведомление от 20.11.2025г. за издаването на акта; заявление - Приложение 1 към чл. 7, ал. 1 от Наредбата; договор за отглеждане и обучение в частна детска градина „Р.“; искане по чл. 8, ал. 1 и чл. 5/чл. 8, ал. 1 и чл. 6 на ПМС № 206 от 27.10.2025г.; фактура от 01.09.2025г.; фактура от 03.10.2025г.; 2 бр. платежни нареждания; справка-извлечение от ИСОДЗ на Столична община.

По делото беше представено писмо („Информация“) изх. № 043/09.01.2026г. от директора на ДГ № 161 „Ласка“ до кмета на Столична община, район „О. купел“, в което се посочва, че детето не е записано поради деклариране на неверни данни при подаване на заявлението за кандидатстване за детска градина, което е установено при справка в системата на НАП и НОИ.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, защото е подадена срещу подлежащ на оспорване административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от 20.11.2025г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Актът е постановен от компетентен орган - кметът на Столична община, район „О. купел“, в

кръга на правомощията му, предоставени по делегация със заповед рег. № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. на кмета на Столична община и предвид териториалната му компетентност. Разпоредбата на чл. 44, ал. 1, т. 9, изр. 1, пр. първо от ЗМСМА, предоставя на кмета на общината правомощието да възлага изпълнението на свои функции на кметовете на съответните райони. В чл. 46, ал.1, т. 12 ЗМСМА е предвидено, че кмета на района изпълнява функции, възложени му от кмета на общината. В чл. 7, ал. 3 и ал. 4 от Наредбата е предвидено, че общината извършва проверка за наличието на условията на чл. 3 към датата на подаване на заявлението за компенсиране за извършените от родителите разходи, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата и в 14-дневен срок уведомява родителите, които имат право да получат компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл. 3, кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите. Също така кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя и размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи (чл. 9, ал. 2 от Наредбата). В случая, със заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. на кмета на Столична община тази компетентност е делегирана на кметовете на райони. Както посочва Върховният административен съд „не се касае за липса на нормативна възможност за прехвърляне на компетентност поради неконкретизиране на точните правомощия, които могат да се възложат на кметовете на райони.“ В този смисъл са постановените: Решение № 9682 от 14.10.2025 г. по дело № 2684/2025 г., VI отд. на ВАС, Решение № 4050/03.04.2024г. по дело № 5830/2023г. на ВАС, Решение № 2488/05.03.2024г. по дело № 4658/2023г. на ВАС, Решение № 2718/15.03.2023 г. по дело № 7277/2022 г. на ВАС и др. Предвид изложеното, съдът не се констатира порок на заповедта по смисъла на чл.146, ал.1 от АПК, който да обуслови нейната недействителност.

Спорен между страните по делото е въпросът относно правилното приложение на материалния закон, респ. наличието на основанията за отмяна на акта по чл.146, т.4 АПК.

Редът и условията за изплащане на средствата за компенсиране на разходи е регламентиран в глава II и III от Наредбата. Разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Наредбата съдържа кумулативните предпоставки за възникването на правото на родителите да получат средства за компенсиране на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, а именно: 1. детето е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места; 2. детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина; 3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина поради липса на свободни места във всички общински детски ясли и общински детски градини в прилежащия район; 4. родителите не получават подпомагане от държавния бюджет с изключение на месечни помощи за отглеждане на дете по чл. 7, ал. 1 от Закона за семейни помощи за деца или подпомагане за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение, по реда на тази наредба; 5. не се ползва отпуск по чл. 164, ал. 1 от Кодекса на труда за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст. Липсата на която и да е от посочените предпоставки по чл. 3, ал. 1 от Наредбата е основание да бъде отказано изплащане на компенсация.

В мотивите на оспорения административен акт се посочва, че детето В. Е. К. е прието в ДГ „Ласка“, сграда 3, [улица]на 09.05.2025 г., като е било отказано записването му поради

нередовни документи на 21.05.2025 г. Тези фактически констатации сами по себе си не обосновават извод за неизпълнение на изискванията по чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата, така както е възприето от органа. В административният акт не се съдържат констатации, от които да може да се изведе заключение в какво се изразява нередовността на представените документи, кога и по какъв начин е установено евентуално несъответствие между декларираните данни и действително установените при проверката.

Едва с писмо с изх. № 043/09.01.2026 г. на директора на ДГ № 161 „Ласка“, което е съставено след постановяване на заповедта се посочва, че при служебна проверка е установено, че към момента на кандидатстване, бащата на В. Е. К. работи на трудово правоотношение, но при последваща справка в НАП е установено, че Е. В. К. е безработно лице. Съображенията, изложени в писмо с изх. № 043/09.01.2026 г. на директора на ДГ № 161 „Ласка“ не могат да бъдат използвани за допълване на мотивите на оспорената заповед, доколкото това би довело до накърняване правото на защита на жалбоподателя и нарушаване на принципа на равнопоставеност на страните в процеса.

По съществено обаче е да се отбележи, че има несъответствие между фактите и правната норма, под която същите са подведени. Ясно е, че детето е било класирано в ДГ № 161 „Ласка“, но същото не е било записано там, поради „нередовни документи“, както и не съществува спор, че то не е започнало и не е посещавало детското заведение в периода 01.09.2025г.-31.10.2025г. Съгласно чл.3, ал.1, т.2 от Наредбата „родителите имат право да получат средства за компенсирание на разходите си, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата си, ако детето не е записано в общинска детска ясла или в яслена група на общинска или държавна детска градина“. Ответникът не е разграничил етапите на кандидатстване, класиране, прием и записване в детската градина. Във фазата на записване на детето, директорът на съответната детска градина трябва да провери доколко са доказани заявените от родителя критерии, въз основа на които детето е класирано да заеме свободното място. Ако те не могат да бъдат доказани със съответните документи или служебно, не се признават всички точки, генерирани от ИСОДЗ при регистрацията на детето и това може да доведе до отказ от записването му в съответната детска градина / чл.15, ал.6 от Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община, приета с решение № 121 по протокол № 71/23.02.2023г. на СОС/. Ето защо, от особено важно значение е, актът да съдържа мотиви относно причината за незаписване на В. Е. К. в ДГ № 161 „Ласка“, включително и доколко признатите му по документи точки не са били достатъчни, да бъде заето свободното място в нея.

С обжалваната заповед е отказано изплащане на компенсации за учебната 2025/2026 г., а със заявлението е поискана компенсация на разходите за периода 01 септември -31 октомври 2025 г. Липсата на конкретни съображения защо административният орган се е произнесъл отказвайки възстановяване на разходите за цялата учебна година, а не само за визирания период, води до неправилно приложение на материалния закон, още повече, че съгласно чл.7, ал.2 от Наредбата, за текущата година могат да се подават шест отделни заявления, за съответните интервали от по два месеца. Ако ответникът е считал, че е приложима хипотезата на чл.15, ал.6 от Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община /приета с решение № 121 по протокол №

71/23.02.2023г. на СОС/, а именно, че поради невярно заявени обстоятелства, детето В. Е. К. е загубило правото да кандидатства до началото на класиранията за следващата учебна година, то е бил длъжен да въведе това свое съображение в акта. Недопустимо е едва във фазата на съдебния процес и то в писмените бележки по същество на спора, за първи път да се „дописват“ мотивите на заповедта. Недопустимо е също, съдът да предполага какви са били действителните аргументи на ответника, за да откаже изплащането на компенсации за цялата учебна 2025/2026г., както и да „допълва“ с решението си липсващи мотиви.

На следващо място, съществува и неточност относно правното основание за издаване на заповедта, дали отказът е постановен на основание чл. 7, ал. 4 или на основание чл. 9, ал. 2 от Наредбата.

Както вече се подчерта, в мотивната част на акта е прието, че не са налице основанията за плащане на компенсации по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата, тъй като след извършена проверка в информационната система е установено, че детето е класирано на 09.05.2025 г. в ДГ № 161 „Ласка“, но не е записано, поради нередовни документи на 21.05.2025 г. От друга страна, като правно основание за постановения отказ е цитирана разпоредбата на чл.9, ал.2 от Наредбата.

Съобразно чл. 7, ал. 4 от Наредбата, когато не са налице условията по чл. 3, кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на АПК. В другата разпоредба на чл. 9, ал. 2 от Наредбата, се определя, че кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

Така развитото се производство се състои от два етапа: първо се преценява дали са налице условията на чл. 3 от Наредбата за получаване на средства за компенсиране на разходите, като ако не са изпълнени изискванията за това, се издава мотивиран отказ. Ако пък кумулативно са осъществени всички обстоятелства на чл.3, ал.1, се пристъпва към втория етап, а именно проверка на документите по чл.5 и чл.6 от Наредбата. Едва тогава кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед, определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

В конкретиката на настоящия казус, след като ответникът е счел, че не са изпълнени изискванията на чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата, то е следвало да формира волеизявлението си на основание чл.7, ал.4 от Наредбата, а не на основание чл.9, ал.2 от Наредбата.

В заключение, съдът приема, че отказът на кмета на Столична община, район „О. купел“ е незаконосъобразен по см. на чл.146, т.4 АПК, поради което следва да бъде отменен. При прилагане на правилата на разпределение на доказателствената

тежест в процеса по см. на чл.170 ал.1 АПК, ответникът не доказва съществуването на фактическото и правно основание посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при неговото постановяване, за да настъпят разпоредените правни последици.

Преписката следва да се върне на ответника за ново разглеждане и произнасяне с мотивиран акт, в който да се изследват условията по чл.3 от Наредбата за получаване на средства за компенсиране на разходите на родителите на В. Е. К. за визирания период 01.09.2025г.-31.10.2025г., след което да се определи размера на компенсацията за допустимите разходи или мотивирано да откаже изплащането на средства за недопустими разходи по чл.9, ал.2 от Наредбата.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК в полза на Д. Д. Б. се възстановяват направените разноски по делото, които възлизат общо в размер на сумата от 516, 40 евро. Те представляват заплатени на 03.12.2025г. държавна такса и на 02.12.2025г. адвокатски хонорар за осъществената правна защита и съдействие от адв. Р. М. М..

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл.173, ал.2 и чл.174 от АПК, **Административен съд София-град,**

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ заповед № РОК25-РД55-155/19.11.2025 г. на кмета на Столична община, район „О. купел“, по жалбата на Д. Д. Б..

ВРЪЩА на кмета на Столична община, район „О. купел“ преписка по заявление вх. № РОК25-КМ01-211/19.10.2025г., за ново разглеждане и произнасяне по искането за изплащане на компенсации за извършени разходи за отглеждане, възпитание и отглеждане на детето В. Е. К., ЕГН [ЕГН] за периода 01.09.2025г.-31.10.2025г.

ОСЪЖДА Столична община, район „О. купел“ с адрес: [населено място], [улица], да заплати на Д. Д. Б. ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], сумата от 516, 40 евро /петстотин и шестнадесет евро и четиридесет евроцента/, на основание чл.143, ал.1 АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда

на чл.138 АПК.

Съдия: